

Τα κακάβια

Περιοδικό του Μαθητικού Συνεταιρισμού Δημοτικού Σχολείου Ξηροποτάμου Αράμης

Μάρτιος 2009 Τεύχος 3^ο Έτος 15^ο

25
Μαρτίου
1821

«Καλύτερα μιας ώρας
ελεύθερη ζωή,
παρά σαράντα χρόνους
σκλαβιά και φυλακή»
Ρήγας Φεραίος

Γεώργιος Καραϊσκάκης,
από τους
σημαντικότερους ήρωες
της επανάστασης
του 1821

25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Στις 25 Μαρτίου 1821, ξεκίνησε η Ελληνική Επανάσταση ενάντια στην τουρκική σκλαβιά που κρατούσε την Ελλάδα δέσμη για 400 χρόνια. Ήταν η εποχή εκείνη που ωρίμασαν οι συνθήκες και οι καταστάσεις για το ξεσκήωμα του ελληνισμού. Η επανάσταση ξεκίνησε από τα νότια διαμερίσματα του ελλαδικού χώρου επειδή εκεί υπήρχαν πολλοί εμπειροπόλεμοι άνδρες και πλούσια ναυτική δύναμη ώστε να επιτευχθεί ένα δυναμικό χτύπημα από στεριά και θάλασσα.

Γύρω στα μέσα του Μαρτίου του 1821 σημειώθηκαν σποραδικά επεισόδια εναντίον των Τούρκων και το τρίτο δεκαήμερο του ίδιου μήνα εκδηλώθηκαν οι πρώτες συλλογικές επαναστατικές πράξεις: Στις 21 στα Καλάβρυτα, στις 22 στη Μάνη, στις 23 στην Καλαμάτα και στις 24/25 στην Πάτρα και σ' όλες σχεδόν τις επαρχίες της Πελοποννήσου καθώς και σε άλλες περιοχές (Σάλωνα, Γαλαξίδι, Λειβαδιά, Αταλάντη).

Τον Απρίλιο η επανάσταση απλώθηκε στις Σπέτσες, στα Ψαρά, στην Ύδρα, στην Κάσο, στη Μύκονο, στην Απική και σε άλλες περιοχές. Στους επόμενους μήνες η επανάσταση απλώθηκε και στις υπόλοιπες περιοχές.

Ως ημέρα κήρυξη της Επανάστασης αναγνωρίζεται επίσημα η 25η Μαρτίου. Εκείνη τη μέρα συγκεντρώθηκε στην Αγία Λαύρα μεγάλο πλήθος στρωτιωτικών δυνάμεων και ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ευλόγησε και κήρυξε το ξεκίνημα του επαναστατικού αγώνα. Εκεί, παρουσία προκρίτων και οπλαρχηγών, υψώθηκε το λάβαρο του αγώνα και δόθηκε ο όρκος «Ελευθερία ή θάνατος», ενώ οι πολεμιστές κρατούσαν γυμνά τα σπαθιά τους και τα καριοφίλια βροντούσαν.

Από τότε, η 25 Μαρτίου γιορτάζεται από όλους τους Έλληνες και συνηθίζεται να παρουσιάζει η κάθε περιοχή τις δυνάμεις της, τους νέους και τμήμα του στρατού, που παρελαύνουν σε ανάμνηση της τότε συγκέντρωσης του στρατού και της λαμπρής εκείνης ημέρας που οι σκλαβωμένοι Έλληνες έπαψαν να είναι ραγιάδες.

Μαίρη Καραμανλή ΣΤ1

Η Μπουμπουλίνα.

Η κυρά της Θάλασσας

Ήταν ηρωίδα της ελληνικής επανάστασης (Κωνσταντινούπολη 1776 Σπέτσες 1825). Ήταν κόρη του Σταυριανού Πινότση, που πέθανε στις φυλακές της Κωνσταντινούπολης για τη συμμετοχή του στα Ορλωφικά. Το 1788 η Μπουμπουλίνα παντρεύτηκε τον πλοίαρχο Δημήτριο Γιαννούζα, που πνίγηκε σε ένα ταξίδι. Μετά από τέσσερα χρόνια παντρεύτηκε τον Σπετσιώτη πλοίαρχο Δημ. Μπούμπουλη, που σκοτώθηκε σε ναυμαχία εναντίον των Αλγερινών πειρατών αφήνοντας της τεράστια περιουσία. Εξαιτίας των υπηρεσιών του Μπούμπουλη στη Ρωσία και το ρωσοτουρκικό πόλεμο, η Οθωμανική κυβέρνηση θέλησε να κατέσχει την περιουσία του. Για να διεκδικήσει τα δικαιώματά της η Μπουμπουλίνα έκανε δύο ταξίδια στην Κωνσταντινούπολη, όπου ζήτησε την προστασία του Ρώσου πρεσβευτή και μνηθήκε στη Φιλική Εταιρεία. Όταν επέστρεψε στις Σπέτσες, άρχισε τις προετοιμασίες για τον αγώνα και ναυπήγησε τρία μικρά πλοία και τον "Αγαμέμνονα". Με την έναρξη του αγώνα έπλευσε στο Ναύπλιο, όπου συμμετείχε στον αποκλεισμό του. Αποβιβάστηκε στους Μύλους, απ' όπου τροφοδοτούσε το Άργος, πήρε μέρος στον αποκλεισμό της Μονεμβασίας, στην πολιορκία του Ναυπλίου και πολέμησε σε διάφορες επιχειρήσεις και συγκρούσεις της Πελοποννήσου. Με την παράδοση του Ναυπλίου, το 1825, επέστρεψε στις Σπέτσες και αποσύρθηκε από την ενεργό πολεμική δράση. Εκεί σκοτώθηκε από σφαίρα κατά τη διάρκεια μιας οικογενειακής διαμάχης μεταξύ του γιού της και του ετεροθαλούς αδελφού της. Η σφαίρα ρίχτηκε έξω από το σπίτι της και δεν εξακριβώθηκε αν ήταν δολοφονία ή ατύχημα.

Μαρία Ζεμαδάνη ΣΤ 1

Μαντώ Μαυρογένους

Ηρωίδα της Ελληνικής Επανάστασης. Με την έκρηξη της επανάστασης του 1821 ήρθε με τον πατέρα της στη Ελλάδα από την Τεργέστη και εγκαταστάθηκε στη Μύκονο, πατρίδα της μητέρας της. Εκεί με τον ενθουσιασμό της και τη μόρφωση που είχε ξεσήκωσε το λαό σε επανάσταση. Συγκρότησε σώμα πεζών, που ανέλαβε την αρχηγία του και υπεράσπιζε τη Μύκονο. Εξόπλισε στόλο από έξι πλοία και τον ένωσε με τις ναυτικές δυνάμεις του Τομπάζη. Αργότερα συγκρότησε στρατό, που αποτελούνταν από 16 λόχους των 50 ανδρών, και πήρε μέρος στην εκστρατεία της Καρυστίας. Πολέμησε στο πλευρό του Γρηγόριου Σάλα στο Πήλιο, στη Φθιώτιδα και στη Λιβαδειά. Όταν επέστρεψε στη Μύκονο, ασχολήθηκε με την τροφοδοσία του ναυτικού και με τα υπομνήματα που έγραφε προς όλες τις γυναίκες της Ευρώπης για συμπαράσταση στον ελληνικό αγώνα. Έδωσε όλη την περιουσία που κληρονόμησε από τον πλούσιο πατέρα της για να ενισχύσει τις αγωνιζόμενες ελληνικές δυνάμεις. Όταν αποκαταστάθηκε ειρήνη στη χώρα, ο Καποδίστριας αναγνωρίζοντας την τεράστια προσφορά της της απένειμε το αξίωμα του επίτιμου αντιστράτηγου. Ο άτυχος έρωτάς της με τον Δημήτρη Υψηλάντη και η καταδίωξη του Κωλέτη την υποχρέωσαν να επιστρέψει στη Μύκονο, όπου μη έχοντας πόρους ζωής κατέφυγε στην Πάρο, κοντά σε συγγενείς της και πέθανε μετά από λίγα χρόνια λησμονημένη και πάμφτωχη.

Μαρία Ζεμαδάνη, τάξη Στ' 1

ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1821

Οι περισσότεροι Έλληνες συνήθιζαν να γράφουν τα ονόματα τους στα όπλα και τα αγαπούσαν πολύ. Πιο πάνω βλέπουμε μερικά όπλα και σπαθιά που είχαν το 1821.

Την προεπαναστατική περίοδο υπάρχει ποικιλία οπλισμού. Το κυρίαρχο όπλο όμως που δεσπόζει στον ελλαδικό χώρο και κράτησε στα χέρια του ο Έλληνας μέχρι την απελευθέρωσή του ήταν το «καριοφίλι». Η ονομασία του προέρχεται κατά μία εκδοχή από το φυτό καρυόφυλλον που σκαλιζόταν στη μια πλευρά της κάνης. Άλλη εκδοχή είναι το σπλοποιείο της Βενετίας Carlo e figli (Καρόλου και υιών), όπου κατασκευάζονταν πολλά καριοφίλια και ίσως να είναι η πιθανότερη. Το καριοφίλι ήταν όπλο που γέμιζε από μπροστά λειόκανο και λειτουργούσε με μηχανισμό πυρόλιθο (τσακμακόπετρα). Το μήκος του ήταν μεταξύ 1,20 και 1,70 με ιδιόμορφο κοντάκι. Εκτός από το καριοφίλι οι κλέφτες και αρματολοί έφεραν επιπρόσθετα οπλισμό 1 ή 2 πιστόλες και

επιπλέον μαχαίρα, γιαταγάνι (χαντζάρα) και πάλα (σπάθα). Οι πιστόλες ήταν επίσης βραχύκανα, λειόκανα όπλα με μηχανισμό πυρόλιθου και ανάλογα με την προέλευσή τους, διακρίνονται σε ευρωπαϊκές, ανατολίτικες ή αρβανίτικες. Εφέροντο στη ζώνη, «σελάχι», του πολεμιστή σε διαμορφωμένες θήκες. Το γιαταγάνι ήταν ελαφρά κυρτή σπάθα με λαβή χούφτας απλή. Η πάλα ήταν πολύ κυρτή σπάθα με σταυροειδή λαβή, το κυρίως επιθετικό όπλο στις μάχες σώμα με σώμα (γιουρούσια) και εφέρετο από τους αγωνιστές στη μέση τους ή στην ωμοπλάτη περασμένη με κορδόνια.

Λουκάς Γιώργος Στ1

Το κυπαρίσσι του Μυστρά

Κάποτε στο Μυστρά ένας τούρκος οργίστηκε πολύ, όταν ένα ελληνόπουλο του μίλησε για την πίστη των ραγιαδών για ελευθερία. Τότε ο πασάς φοβερά εκνευρισμένος έμπηξε στο χώμα μια ξύλινη σούβλα τέτοια που ψήνουν τα αρνιά και είπε: «αν βλαστήσει και καρπίσει η σούβλα τότε θα ελευθερωθούν οι Έλληνες». Λένε ότι μετά από λίγο καιρό η σούβλα έβγαλε κλαδιά και φύλλα και έγινε ένα πανέμορφο κυπαρίσσι κάτι που σήμαινε ότι η λευτεριά πλησίαζε. Λένε μάλιστα ότι τα κλαδιά του κυπαρισσιού έχουν κλίση προς τα κάτω, γιατί ο πασάς έβαλε τη σούβλα ανάποδα στο χώμα!!!

Σοφία Αβραμίδου Στ1 τάξη

Μοναστήρια που έπαιξαν ρόλο στη επανάσταση του 21

Μοναστήρι Ευαγγελισμού Σκιάθου

Το Μοναστήρι του Ευαγγελισμού της Σκιάθου έπαιξε σημαντικό ρόλο τόσο κατά την διάρκεια των προεπαναστατικών κινημάτων, όσο και κατά την διάρκεια της επανάστασης του 1821 εναντίον των Τούρκων. Του Λεχουινιού το ρέμα, που είναι πλάι στο Μοναστήρι και καταλήγει σ' ένα μικρό λιμανάκι, ήταν το ορμητήριο του περιφημου πειρατή Νικοτσάρα, του φόβου και του τρόμου του Αιγαίου, που είχε και παρά πολλά γενναία παλικάρια.

Αυτά τα παλικάρια θέλησε ο ιδρυτής και πρώτος ηγούμενος του Μοναστηριού Νήφων να μιήσει στην επανάσταση, πράγμα που το πέτυχε. Έτσι τα παλικάρια του Νικοτσάρα ένα - ένα τον εγκατέλειπαν προσέρχονταν στον Νήφωνα και εν συνεχεία προσχωρούσαν στην επανάσταση.

Ο Νικοτσάρας όμως, έβλεπε σιγά - σιγά να χάνει την δύναμή του και αποφάσισε να βγάλει από τη μέση τον Νήφωνα. Ένα απόγευμα πηγαίνοντας στο Μοναστήρι γι' αυτό το σκοπό και μπαίνοντας από την μισάνοιχτη πόρτα του ηγουμενείου αντίκρισε τον Νήφωνα να διαβάζει ένα βιβλίο και να τον περιβάλλει ένα υπέρλαμπρο φως. Φοβήθηκε και έφυγε. Μετά από λίγο καιρό επανήλθε. Μπαίνοντας όμως με φόρα μέσα στο ηγουμενείο για να σκοτώσει τον Νήφωνα παρέλυσε και τυφλώθηκε. Ο Νήφων, σαν καλοκάγαθος που ήταν, στεναχωρήθηκε πολύ που είδε τον γενναίο Νικοτσάρα παράλυτο και τυφλό και αμέσως γονάτισε μπροστά στην Παναγία και άρχισε να προσεύχεται, να κάνει παρακλήσεις και ολονυκτίες παρακαλώντας την να συγχωρέσει τον Νικοτσάρα και να του δώσει την υγιά του, πράγμα που έγινε μετά από μέρες.

Ο Νικοτσάρας το θεώρησε θαύμα και εγκαταλείποντας την πειρατεία προσχώρησε στην επανάσταση δίνοντας γενναίες μάχες εναντίον των Τούρκων. Έπεσε δε, ηρωικά μαχόμενος, στην μάχη του Λιτόχωρου σε ηλικία 33 ετών. Όλοι οι οπλαρχηγοί και τα παλικάρια του παρέστησαν στην ταφή του που έγινε σύμφωνα με την επιθυμία του, στο Λεχουινιού το ρέμα, στις

Βαγγελίστρας το Μοναστήρι της Σκιάθου, όπως λένε και τα δημοτικά τραγούδια. Τον έθαψαν μάλιστα με όλο τον σπλισμό του και όλη την περιούσια που ήταν 40 μουλάρια (φορτώματα) χρυσάφι. Σ' αυτό το Μοναστήρι το Σεπτέμβριο του 1807, πιθανότατα στις 14 του μήνα, ο Νήφων συγκέντρωσε όλους τους οπλαρχηγούς απ' όλη την Ελλάδα και συναποφάσισαν τον αγώνα "κατά θάλασσαν δια των

νησιωτικών πλοίων...".

Μεταξύ τους ο Θ.Κολοκοτώνης, ο Παπαβλαχάβας, ο Μιαούλης, οι Λαζαίοι, ο Καρατάσος, ο διδάσκαλος του Γένους Δημητριάδης, ο Σταθάς, ο Νικοτσάρας, ο Λιόλιος, ο Τσάμης και πολλοί άλλοι. Ήταν η μεγαλύτερη σύναξη καπεταναίων που έγινε ποτέ στα χρόνια του Αγώνα.

Σ' αυτήν τη σύναξη τα χέρια του Νήφωνα ευλόγησαν την πρώτη ελληνική σημαία, που σχεδιάστηκε και υφάνθηκε στο Μοναστήρι και "είχε φόντο γαλανόν και στη μέση μέγαν λευκό σταυρό...", αυτήν που η εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου το 1823, όρισε επίσημο τύπο της σημαίας μας.

Οι ήρωές του

1. Καραγκιόζης.

Ο Καραγκιόζης, είναι ο ιδανικός τύπος του φτωχού Έλληνα. Είναι αγαθός, σκληρός καμιά φορά -στ' αστεία του, αλλά καλόκαρδος στο βάθος. Γεμάτος τερπελιά και αισιοδοξία, αλλά και γεμάτος διάθεση ν' ανακατεύεται σε όλα. Τον ενδιαφέρει κάθε τι που γίνεται γύρω του, όλους τους πειράζει και τους κοροϊδεύει και προ πάντων τον ίδιο τον εαυτό του. Το χέρι του είναι εξαιρετικά ευκίνητο και υπερβολικά μακρύ, για σκηνικούς λόγους, για να μπορεί να ξύνει την πλάτη του και το κεφάλι του ή για να χειρονομεί. Καρπαζώνει προθυμότητα, δέρνει αλλά και δέρνεται. Είναι ευφυολόγος, ετοιμόλογος και αστείος, ποτέ όμως γελοίος.

Μαρία Ρούση Δ τάξη

2. Ο Βεληγκέκας

Ο Βεληγκέκας είναι ο υπασπιστής του πασά που πάντοτε δέρνει τον Καραγκιόζη, αλλά με τη σειρά του δέρνεται από τον μπάρμπα Γιώργο. Ο Βεληγκέκας στο θέατρο σκιών συμβολίζει την εξουσία των Τούρκων οι οποίοι δυνάστευαν τον ελληνικό λαό και καταπατούσαν την αξιοπρέπειά του. Ο ρόλος του είναι εμπνευσμένος από τον πραγματικό Βεληγκέκα ο οποίος καταγόταν από την πόλη Σκόδρα της Αλβανίας.

Κάτια Βάσσου Δ τάξη

3. Ο Μορφονιός

Ονομάζεται Ζαχαρίας, είναι νάνος με πελώριο κεφάλι και μακριά μύτη γι' αυτό μιλάει και μ' αυτή. Είναι καλοαναθρεμμένος και πολύ λιγόψυχος, έτσι, όταν τον φοβερίζει ο Καραγκιόζης λιποθυμεί.

Μαρία Ρούση Δ τάξη

4. Σταύρακας

Ο Σταύρακας εμφανίστηκε στο πανί γύρω στο 1900. Η καταγωγή του παραμένει μυστήριο Είναι ψεύτης και καυχησιάρης. Έχει θεωρία παλικαρά αλλά τρώει συνέχεια ξύλο. Ενώ δεν έχει καθόλου χρήματα κάνει τον παραλή. Κάνει την είσοδό του στη σκηνή παίζοντας το κομπολόι του και με χαρακτηριστικό ταξίμι (μουσικό κομμάτι) αυτοθαυμάζεται. Επίσης επωνομάζεται Σταυράκας ή Στραπάτσος ή Σταυρακέας.

Πάλλα Μαρία Δ τάξη

5. Ο Χατζηαβάνης

Ο τύπος του ραγιά που ζει ακόμα με την ανάμνηση της τουρκοκρατίας. Παμπόνηρος, ανήσυχος για όλα, αδύνατος, δειλός, κόλακας και γαλίφος, κυρίως απέναντι στους ισχυρούς. Προσποιείται τον μισοκακόμοιρο ενώ ο νους του δουλεύει και ειδικά στις βρομοδουλειές. Το επάγγελμά του είναι τελάλης, μεσίτης και ταχυδρόμος που εκτελεί παραγγελίες του μπέη και του πασά. Ωστόσο είναι ευγενικός, αξιοπρεπής και αξιόπιστος.

Κατερίνα Μπύρου Δ τάξη

6. Πασάς-Βεζίρης

Ανώτατος Τούρκος αξιωματούχος και άρχοντας της πολιτείας. Αντιπροσωπεύει την τουρκική εξουσία και γενικά κάθε μορφή εξουσίας. Την επισημότητα του δηλώνει το σοβαρό κι αυστηρό του ύφος καθώς και ο στόμφος της ομιλίας του, με την βαθιά φωνή του. Η φιγούρα του τον παριστάνει επιβλητικό, μεγαλόπρεπη με πλούσιο ντύσιμο. Άλλοτε παρουσιάζεται μακρόθυμος, αξιοσέβαστος με αντίληψη δικαιοσύνης για τον λαό του. Στα ηρωικά έργα γίνεται σκληρός, τυραννικός και αιμοβόρος.

Αθανασία Πάππου Δ τάξη

7. Αγλαΐα

Η γυναίκα του Καραγκιόζη. Σε παραστάσεις που ο σύζυγος της παντρολογιέται θεωρείται ότι είναι πεθαμένη. Σε μερικές παραστάσεις εμφανίζεται ατημέλητη, άσχημη και γλωσσοκοπάνα. Σε άλλες είναι η απλή γυναίκα που προσπαθεί να επιβιώσει και να φροντίσει την οικογένεια της

Μαρία Λουκίδου Δ τάξη

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΒΑΦΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΤΑΞΗ

Φέτος στο μάθημα των Θρησκευτικών κάναμε μια ενότητα για τη βάφτιση. Μάθαμε πολλά πράγματα. Γιατί βαπτιζόμαστε, τι σημαίνει νονός, τι συμβολίζουν οι λαμπάδες, το λάδι, και το νερό. Μιλήσαμε για τις ψαλμωδίες που ακούμε και γιατί λέει το πιστεύω ο νονός ή η νονά.

Τότε ρίχτηκε η ιδέα να κάνουμε μια βάφτιση στην τάξη μας. Αυτό ήταν. Όλοι ενθουσιάστηκαν. Πώς όμως; Χρειάζονται τόσα πράγματα για μια κανονική βάφτιση. Πού θα τα βρούμε; Έγινε μεγάλη συζήτηση και καταλήξαμε ότι μπορούμε να την κάνουμε. Ο καθένας θα έφερνε από ένα πράγμα που χρειαζόταν και θα αναλάμβανε ένα ρόλο στη βάφτιση. Έτσι ορίσαμε την ημέρα της βάφτισης και είχαμε το χρόνο να βρούμε τα πράγματα και να μάθουμε τους ρόλους μας.

Από την άλλη κιόλας ημέρα τα παιδιά άρχισαν να φέρνουν ότι είχαμε πει πως χρειαζόμασταν. Έτσι σε λίγες ημέρες είχαμε στην τάξη για κολυμβήθρα μια λεκάνη στολισμένη με τούλι και λουλούδια, βαλιτσάκι με τα ρούχα του μωρού, μια μεγάλη άσπρη λαμπάδα, λάδι, μπομπονιέρες και γλυκά για κέρασμα.

Στο μάθημα των τεχνικών κάναμε προσκλήσεις για τη Δευτέρα τάξη αφού αυτοί θα ήταν οι καλεσμένοι μας, και μια πρόσκληση για τον διευθυντή του Σχολείου μας. Στην πρόσκληση ορίζαμε την ημέρα και την ώρα της βάφτισης.

Ήταν Τετάρτη 18 Φεβρουαρίου την τρίτη και τέταρτη ώρα που είχαμε Ευέλικτη Ζώνη. Τακτοποιήσαμε την τάξη και τα τραπέζια στην άκρη. Στο κέντρο της τάξης δύο θρανία με την κολυμβήθρα-λεκάνη και γύρω-γύρω ο παπάς, ο καντηλανάφτης και η νονά. Το μωρό ήταν πολύ όμορφο, μόνο που δεν έκλαιγε γιατί ήταν μια κούκλα. Παπάς ήταν ο Στέφανος, μπαμπάς ο Στέλιος, μαμά η Κατερίνα, νονά η Πωλίνα, καντηλανάφτης ο Λευτέρης, τη λαμπάδα κρατούσε η Πασχαλία, τις μπομπονιέρες έδιναν η Αναστασία, η Κατερίνα η Δερμεντζή και η Αντωνία και γλυκά πρόσφεραν η Καλλιόπη, η Γεωργία, η Μαρία και η Ιωάννα και οι καλεσμένοι παρακολουθούσαν με ενδιαφέρον. Κάναμε ησυχία και το μυστήριο άρχισε. Αφού διάβασε κάτι ο παπάς η νονά είπε το «Πιστεύω». Στη συνέχεια ο παπα-Στέφανος άρχισε να ψάλλει και δίπλα του ο καντηλανάφτης τον βοηθούσε. Η νονά κρατούσε το μωρό μέχρι που το πήρε ο παπάς και το βούτηξε τρεις φορές στο νερό και είπε «βαπτίζεται η δούλη του Θεού Άννα στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος». Μετά διάβασε το Ευαγγέλιο και παρέδωσε η νονά το μωρό στη μαμά και το έντυσε με όμορφα ρούχα. Έπειτα οι καλεσμένοι έδιναν ευχές στη μαμά, το μπαμπά και τη νονά και πήγαιναν στα τραπέζια που έδιναν μπομπονιέρες και γλυκά.

Η βάφτιση τελείωσε με χορό. Χόρεψαν όλοι, Ο διευθυντής, οι δάσκαλοι, η μαμά ο μπαμπάς, η νονά, όλοι από την τάξη μας και βέβαια οι καλεσμένοι μας, οι μαθητές της δευτέρας τάξης. όλα έγιναν όπως σε μια κανονική βάφτιση. Ήταν πολύ ωραία

Οι μαθητές της Γ' τάξης

Η βάφτιση

Και όπως η παράδοση το απαιτεί, μετά τη βάφτιση το γλέντι

Ποιο είναι το αγαπημένο σου;

Έρευνα της ΣΤ₂

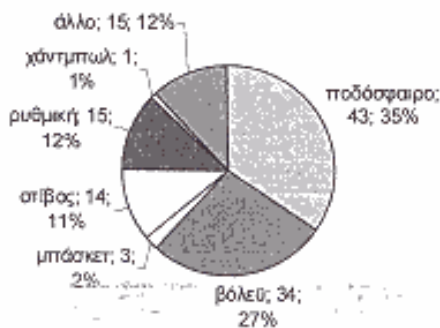
Στα πλαίσια του μαθήματος της ευέλικτης ζώνης σκεφτήκαμε να κάνουμε μια μικρή έρευνα με θέμα: «Ποιο είναι το αγαπημένο σου...»:

Αφορμή γι αυτή την έρευνα ήταν ένα μάθημα στην «Γλώσσα» με τίτλο: «Οικιακές παγίδες για παιδιά». Εκεί παρουσιάζονταν με όμορφα γραφήματα διάφορες στατιστικές για τα ατυχήματα που παθαίνουν τα παιδιά. Μας άρεσαν τα γραφήματα! Είχαμε και κάποια μαθήματα στα «Μαθηματικά» σχετικά με το θέμα και έτσι μας γεννήθηκε η ιδέα να κάνουμε μια ερευνά με θέμα: «Το αγαπημένο μου...»

Η έρευνα αυτή ξεκίνησε αρχές Φεβρουαρίου και πήραν μέρος όλοι οι μαθητές της τάξης μου. Εργαστήκαμε ομαδικά για να δημιουργήσουμε ένα ερωτηματολόγιο. Δυσκολευτήκαμε αρκετά αλλά στο τέλος τα καταφέραμε... Οι ερωτήσεις αφορούσαν το αγαπημένο μου άθλημα, χρώμα, φαγητό και άλλα.

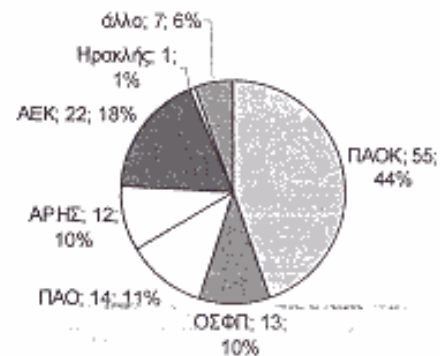
Στη συνέχεια χωριστήκαμε σε τρεις ομάδες και κάθε ομάδα πήγαινε σε δύο ή τρεις τάξεις του σχολείου μας. Αφού τελειώσαμε με τις τάξεις συλλέξαμε τα δεδομένα και σύμφωνα με τις απαντήσεις φτιάξαμε κυκλικά διαγράμματα για να τα παρουσιάσουμε πιο όμορφα και να τα καταλαβαίνει ο καθένας καλύτερα. Ήταν η πρώτη φορά που έκανε έρευνα η τάξη μου και βρήκαμε τη διαδικασία πολύ ενδιαφέρουσα.

1. Ποιο είναι το άθλημα που προπιάτε να κάνετε;

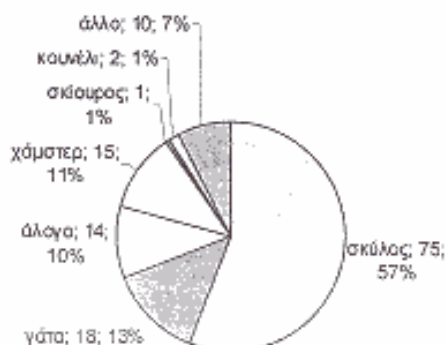
Το άθλημα που πιστέψαμε ότι θα αρέσει στα περισσότερα παιδιά ήταν το ποδόσφαιρο, μετά το βόλεϊ, στη συνέχεια το μπάσκετ, ο στίβος, η ρυθμική, το χάντμπολ. Όμως πέρασε έξω, τα αποτελέσματα, είναι στο πινακάκι που αναφέρονται τα ποσοστά

2. <<Τι ομάδα είσαι>>;

Η ομάδα που εκτιμήσαμε ότι θα αρέσει πιο πολύ στα παιδιά είναι ο ΠΑΟΚ μετά ο ΟΣΦΠ, τρίτος ο ΠΑΟ, τέταρτος ο Άρης, πέμπτη η ΑΕΚ, έκτος ο Ηρακλής. Αφού ρωτήσαμε τα παιδιά η σειρά που προέκυψε φαίνεται στη πίτα.

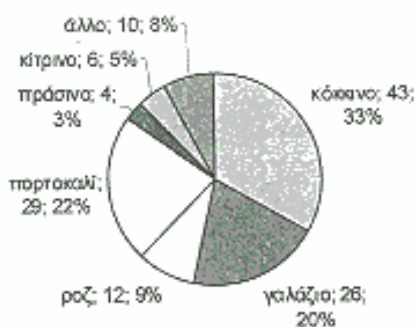
3. Ποιο είναι το αγαπημένο σου ζώο;

Νομίζαμε πως η σειρά θα ήταν σκύλος, γάτα, άλογο, χάμστερ, σκίουρος, κουνέλι. Τελικά η σειρά είναι σκύλος, γάτα, χάμστερ, άλογο, κουνέλι, σκίουρος...

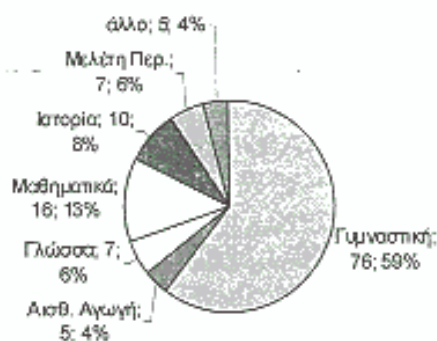

4. Ποιο χρώμα σου αρέσει;

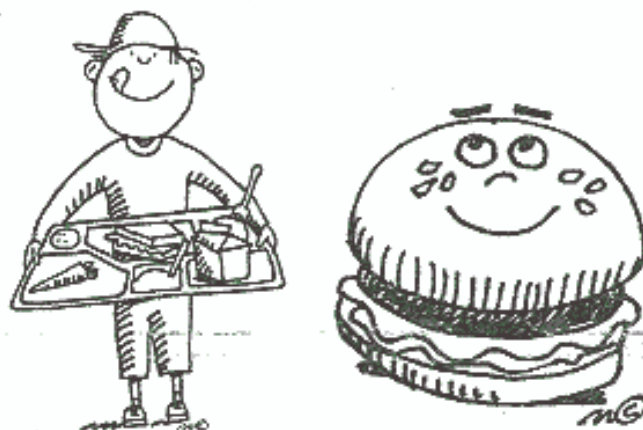
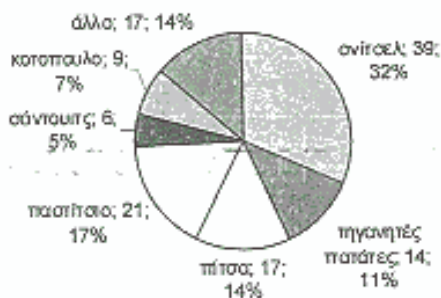
Σ' αυτό το σχέδιο φαίνεται ότι το κόκκινο αρέσει στα περισσότερα παιδιά του σχολείου. Κάναμε αυτή την ερώτηση για να μάθουμε ποιο είναι το αγαπημένο χρώμα των παιδιών

5. Ποιο είναι το αγαπημένο σου μάθημα;

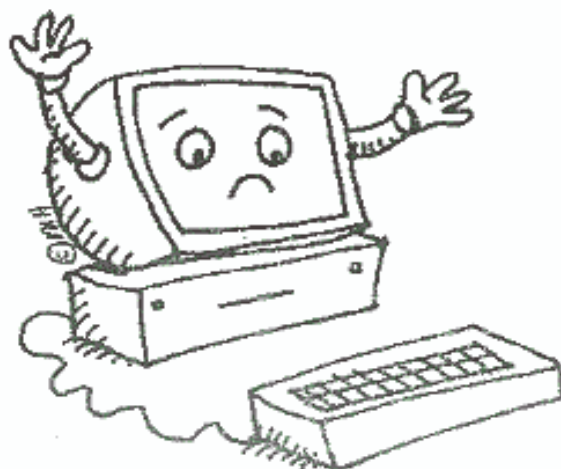
Σ' αυτή την ερώτηση δεν είχαμε και τόσο αγωνία για τα αποτελέσματα, ίσως γιατί ξέραμε περίπου την επιλογή του κάθε παιδιού αλλά δεν είχαμε και τόσο δίκιο, διότι τα αποτελέσματα βγήκαν διαφορετικά. Μπορείτε να τα «εξετάσετε» στον παραπάνω πίνακα

6. Ποιο είναι το αγαπημένο σου φαγητό;

Στο σχέδιο βλέπουμε ότι το σνίτσελ είναι το φαγητό που προτιμάνε τα πιο πολλά παιδιά του σχολείου μας.

7. Ποιά είναι η αγαπημένη σου κονσόλα για ηλεκτρονικά παιχνίδια;

Ο υπολογιστής είναι με διαφορά η πρώτη επιλογή των παιδιών

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Β' ΤΑΞΗΣ

Τα παιδιά της Β¹ και Β² τάξης καταφέραμε να οργανώσουμε μία έκθεση με παλιά αντικείμενα. Το αποτέλεσμα ήταν καταπληκτικό. Μαζέψαμε πολλά πράγματα, όπως: κιλίμια, λάμπες πετρελαίου, μαγειρικά σκεύη, μαγκάλι, νεροσφυρίχτρα και πολλά εργαλεία. Ήταν πολύ σημαντικό για μας να γνωρίσουμε τον τρόπο ζωής των προγόνων μας μέσα από τα πράγματά τους, όταν στη δική μας ζωή είναι όλα τόσο απλά.

Το ενδιαφέρον του κόσμου ήταν πολύ μεγάλο. Καθώς μεγάλος ήταν και ο αριθμός των επισκεπτών. Μαζί με το θαυμασμό τους για το έργο μας ακούσαμε και πολλές καλές κριτικές.

Χρύσα Γρούδου Β¹

Μέρος των αντικειμένων της έκθεσης.

Οι μαθητές της Β τάξης. Οι πρωταγωνιστές της έκθεσης.

του σχολείου μας να επισκεφθούν την έκθεση μας.

Οι εντυπώσεις των παιδιών και των δασκάλων ήταν θετικές και όλοι εκτίμησαν την προσπάθειά μας.

Η εμπειρία μου από την έκθεση θα μου μείνει αξέχαστη.

Η ιδέα για τη λαογραφική έκθεση γεννήθηκε από μία εργασία της γλώσσας. Όταν μας το πρότεινε η κυρία μας δεχτήκαμε όλοι με πολύ χαρά. Από την ίδια κιόλας μέρα αρχίσαμε να ψάχνουμε στην αποθήκη του παππού και της γιαγιάς ώστε να συγκεντρώσουμε πολλά αντικείμενα του τόπου μας για να τα γνωρίσουν τα παιδιά και να τα θυμηθούν οι μεγάλοι.

Όταν μαζέψαμε τα αντικείμενα το επόμενο βήμα ήταν να ενημερώσουμε με προσκλήσεις όλες τις τάξεις

Κατερίνα Μπαϊρακτάρη Β²

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Β' ΤΑΞΗΣ

Στο βιβλίο εντυπώσεων της έκθεσης, οι επισκέπτες έγραψαν:

✓ Συγχαρητήρια! Ήταν θαυμάσια η πρωτοβουλία σας. Βοηθήσατε τα μικρά παιδιά να γνωρίσουν τα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι πρόγονοί τους.

Να 'χετε πάντα τέτοιες ιδέες!

Η δασκάλα και οι μαθητές της Α τάξης

✓ Όλα ήταν υπέροχα. Μας βοηθήσατε να γνωρίσουμε πολλά αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν τα παλιά χρόνια και που ήταν σ' εμάς άγνωστα. Σας ευχαριστούμε γι' αυτό πολύ. Συγχαρητήρια!!!

Οι μαθητές της Γ τάξης

✓ Η έκθεσή σας μας άρεσε πάρα πολύ. Συγχαρητήρια!!!

Οι μαθητές της Δ' τάξης.

✓ Τα θερμά μας συγχαρητήρια για την όμορφη λαογραφική σας έκθεση! Μας άρεσε ιδιαίτερα, γιατί μας «γυρίσατε» στο παρελθόν του τόπου μας. Γνωρίσαμε παλιά αντικείμενα καθημερινής χρήσης των κατοίκων της περιοχής μας. Ένα μεγάλο μπράβο στους μαθητές που εργάστηκαν για να συγκεντρωθούν όλα αυτά τα αντικείμενα και για την εξαιρετική παρουσίαση.

Οι μαθητές της Ε¹ τάξης

✓ Ευχαριστούμε που μας καλέσατε. Ήταν πάρα πολύ ωραία! ΜΠΡΑΒΟ ΣΑΣ!!!

Οι μαθητές της Ε² τάξης

✓ Η λαογραφική έκθεση είναι φανταστική, υπέροχη και μεγάλη! Αυτό που μας άρεσε ήταν οι στολές!!! Θυμηθήκαμε τα παλιά χρόνια. Συγχαρητήρια, ήταν πανέμορφα!!!

Οι μαθητές της ΣΤ¹ τάξης

✓ Η λαογραφική σας έκθεση είναι υπέροχη! Αυτό που μας κέντρισε το ενδιαφέρον είναι κυρίως: το γκιούμι, η νεροσφυρίχτρα, η τσότρα, το αδράχτι, το σουβλί και το παλιό σίδερο. Μας ταξιδέψατε στα παλιά χρόνια. Συγχαρητήρια για το μεράκι σας!!!

Οι μαθητές της ΣΤ² τάξης

✓ Συγχαρητήρια στους μικρούς μαθητές και τους εκπαιδευτικούς τους που έφεραν ένα κομμάτι της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην τάξη και έδωσαν την ευκαιρία σε όλους μας να γνωρίσουμε να κρατήσουμε και να συνεχίσουμε ό,τι πήραμε από τους πρόγονους μας.

Χαραλαμπίδου Ερόσω

Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων Ν. Δράμας

Όχι μόνο παραδοσιακά αντικείμενα παρουσίασαν οι μαθητές,
αλλά και παραδοσιακούς χορούς

✓ Η έκθεση παλιών αντικειμένων που ετοίμασε η Δευτέρα τάξη είναι εντυπωσιακή. Γυρίζει τον επισκέπτη πολλές δεκαετίες πίσω, στη ζωή των συγχωριανών μας που ήταν διαφορετική, χωρίς πολλές ανέσεις, με εντελώς απαραίτητα πράγματα, χειροποίητα μα πολύ όμορφα.

Δίνω τα συγχαρητήρια μου σε όλους τους μαθητές της Β' τάξης για το μεράκι, με το οποίο οργάνωσαν την έκθεση τους και μας ταξίδεψαν πίσω στο χρόνο.

Συγχαρητήρια και στους δασκάλους τους.

Ο Δ/ντής

του Δημ. Σχ. Ξηροποτάμου
Γ. Καρπιτσάρης

Αφιέρωμα στην Παγκόσμια

Η Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου εορτάζεται στις 2 Απριλίου, ημέρα που γεννήθηκε ο μεγάλος Δανός παραμυθός Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. Τον εορτασμό τον καθιέρωσε η Διεθνής Οργάνωση Βιβλίων για τη Νεότητα (International Board on Books for Young People - IBBY) το 1966, με σκοπό να τονιστεί η αξία των βιβλίων και της ανάγνωσης.

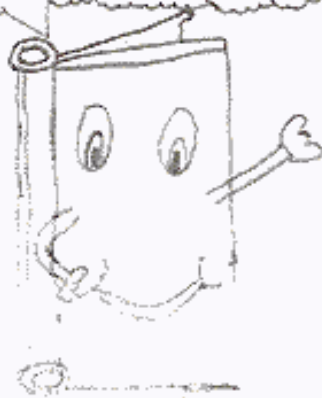
Σε όλες τις χώρες, τα παιδιά, οι συγγραφείς, οι εικονογράφοι, οι μεταφραστές, οι βιβλιοθηκάριοι, οι εκδότες και οι εκπαιδευτικοί γιορτάζουν την παγκόσμια αυτή ημέρα με διάφορες εκδηλώσεις σε σχολεία, βιβλιοθήκες, βιβλιοπωλεία, πλατείες και άλλους χώρους, δείχνοντας έτσι την αγάπη και το ενδιαφέρον τους για τα βιβλία και το διάβασμα, αλλά κυρίως να ανακαλύψουν τα παιδιά τη χάρη της γνώσης μέσα από τα βιβλία

Τα βιβλία μας
ρεζάνε πάνω στον
ουρανό

Το βιβλίο είναι γνώση,
το βιβλίο είναι χαρά.
Τίποτα δε μας σταματά!
Βιβλία παίρνουμε,
και τα διαβάζουμε
τρελά!

ΕΛΑ ΜΑΖΙ ΜΟΥ ΝΑ ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΜΕ
ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ!

Χανς Κρίστιαν Άντερσεν

Ο Χανς Κρίστιαν Άντερσεν γεννήθηκε στο Οντένσε της Δανίας το 1805 στις 2 Απριλίου. Ο πατέρας δούλευε ως παπουτσή για να μπορέσει να συντηρήσει την οικογένειά του. Πέθανε νέος, γιατί δεν μπόρεσε να αντέξει την φτώχεια και άφησε ορφανό το γιο του Χανς, με τη μητέρα του για μόνο στήριγμα. Ο Χανς ένα παιδί γεμάτο φαντασία που του άρεσε πολύ το διάβασμα, ήθελε πολύ να μάθει την τέχνη του πατέρα του. Όμως τελειώνοντας το σχολείο των άπορων παιδιών, πήγε σε ένα ραφτάδικο, για να μάθει την τέχνη του ράφτη, αλλά ούτε και εκεί τα κατάφερε. Το ενδιαφέρον του κέρδισε το θέατρο όπου αποστήθιζε ολόκληρες σκηνές από έργα που έβλεπε. Όταν βρισκόταν με την παρέα του, του άρεζε να τραγουδά και να απαγγέλλει. Όταν έγινε δεκατεσσάρων χρονών πήγε στην Κοπεγχάγη με σκοπό να γίνει ηθοποιός. Έδωσε εξετάσεις στην Βασιλική Σχολή Θεάτρου, ήταν όμως τόσο άσχημος και αδύνατος που δεν μπόρεσαν να τον δεχτούν. Είχε όμως ωραία φωνή κι έτσι σπούδασε μουσική, αλλά αρρώστησε και έχασε τη φωνή του. Το 1827 δημοσίευσε ποιήματα και εξέδωσε μια σειρά έργων που του εξασφάλισαν την παγκόσμια δόξα. Ταξίδεψε στην Γερμανία, στη Γαλλία, στην Αγγλία, στην Ελλάδα, στην Ιταλία, στην Τουρκία και σε χώρες της Ανατολής. Πέθανε στις 4 Αυγούστου του 1875 στην Κοπεγχάγη. Τα παραμύθια του έχουν για ήρωες φτωχούς, αδικημένους ανθρώπους, που έχουν πολλά ψυχικά χαρίσματα, ευγένεια, ταλέντο και μεγαλοψυχία. Πολλά από τα έργα του μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες.

Έργα του είναι:

Παραμύθια για παιδιά.
Ιστορίες.
Καινούρια παραμύθια
Ο γιος του μπαλωματή
Το ασχημόπαπο
Η ιστορία της μητέρας.
Η ιστορία μια δραχμής
Το μολυβένιο στρατιωτάκι.

Ημέρα Παιδικού Βιβλίου, από την Ε2 τάξη.

Στην βιβλιοθήκη όταν πηγαίνουμε,
και βλέπουμε βιβλία,
τα ανοίγουμε και μαθαίνουμε
του κόσμου την αξία.

Τα βιβλία μας οδηγούν
με το φως της χαράς,
και μας πηγαίνουν ψηλά
στα ουράνια παιδιά!

Οι μαθητές της Ε² δηλώνουν: Διαβάζω βιβλία γιατί...

- ▶ με ξυπνούν μέσα μου την
φαντασία, με ταξιδεύουν παντού!
Κων/να
- ▶ χαλαρώνω και ταξιδεύω.
Χριστίνα.
- ▶ μαθαίνω πράγματα που θα μου
κρατήσουν ανοιχτά τα μάτια μου
στο μέλλον.
Έλενα
- ▶ αισθάνομαι πολύ όμορφα και
εμπλουτίζω τις γνώσεις μου.
Θάνος
- ▶ περνάω την ώρα μου ευχάριστα.
Σούλα
- ▶ για να ταξιδεύω σ' άλλα μέρη
φανταστικά αλλά και αληθινά.
Αφροδίτη
- ▶ με διασκεδάζουν.
Βίκτωρ
- ▶ να μάθω πράγματα που δεν ξέρω
και για να ξεφύγω από τις βαρετές
αλήθειες.
Θεοδώρα
- ▶ με ταξιδεύουν σε έναν άλλο
κόσμο, μαγικό!
Δήμητρα
- ▶ νιώθω πάντα σαν κάποιο ήρωα
του βιβλίου.
Αμαρίντο.
- ▶ μαθαίνω διάφορα πράγματα...
ταξιδεύω με την φαντασία μου.
Βαγγέλης
- ▶ διαβάζοντας, νιώθω κάπως
διαφορετικά, πιο ευχάριστα.
Άγγελος

Η συγγραφέας ΕΛΕΝΗ ΔΙΚΑΙΟΥ στο σχολείο μας

Κάθε χρόνο στο σχολείο μας έρχεται και κάποιος
συγγραφέας, φέτος πρόκειται να μας επισκεφτεί η συγ-
γραφέας Ελένη Δικαίου.

Η ταυτότητά της

Όνοματεπώνυμο: Ελένη Δικαίου

Γεννήθηκε: Νέα Ιωνία Βόλου.

Εργάστηκε: Στις Δημόσιες Σχέσεις του ΟΤΕ

Η πρώτη της
εμφάνιση στη

λογοτεχνία: Από τα μαθητικά της χρόνια στέλνει
κείμενά της στο περιοδικό «η διάπλασις
των παιδων».

Το πρώτο της

Βιβλίο: Εκδόθηκε το 1991 με τίτλο Τα κοριτσάκια
με τα ναυτικά. Βραβεύτηκε από την
Ένωση Σμυρναίων και μεταφράστηκε
στα γαλλικά.

Άλλα της βιβλία: 1. Οι θεοί δεν πεθαίνουνε στην Πέλλα.
Βραβεύτηκε από το Κέντρο Τέχνης
Παιδιού.

2. Μου μαθαίνετε να χαμογελάω, παρα-
καλώ; Πήρε έπαινο από τον Κύκλο του
Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου.

3. Αναζητώντας τους χαμένους ήρωες.
Τιμητική διάκριση από το πανεπιστήμιο
της Πάντοβα.

4. Η ιστορία ενός άσπρου γατούλη.

5. Θα σε ξαναδώ φιλαράκι μου.

6. Το ελατάκι με το κόκκινο σκουφί.

7. Σαν παραμύθι-ελληνική μυθολογία-
Οι αρχαίοι θεοί.

8. Οι αρχαίοι ήρωες-Ηρακλής-Θησέας

9. Αργοναυτική εκστρατεία-Κάτω από
τα κάστρα της Τροίας-Το μεγάλο ταξίδι
του Οδυσσέα-Τρωικός πόλεμος-
Οδύσσεια.

ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ

Από 8 ετών

Συγγραφέας: ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΛΕΝΗ

Εκδόσεις: ΠΑΤΑΚΗΣ

Εικονογράφηση: Κατερίνα Χαδουλού

Η Δέσποινα ήταν ένα κορίτσι που τα Χριστούγεννα ήθελε να τα περάσει στην πόλη. Την ημέρα της γιορτής στο σχολείο της, ήρθε να την δει η μαμά της. Όταν τελείωσε, πήρε τηλέφωνο η μητέρα της στον μπαμπά της να 'ρθει να τους πάρει.

Έξω χιόνιζε πολύ, το αυτοκίνητο δεν πήγαινε γρήγορα, γιατί ο δρόμος καλύφθηκε. Τότε ακούνε έναν παράξενο θόρυβο, η μηχανή του αυτοκινήτου είχε καεί. Αυτοί είχαν χαθεί.

Οι δύο αδελφούλες μένουν στο χωριό, γιατί εκεί βρίσκονται οι «Αμαδρυάδες», το ξενοδοχείο τους, που το όνομά του σημαίνει νόμφες του βουνού. Το έχτισαν οι γονείς τους στη θέση που βρισκόταν το παλιό σπίτι του παππού. Το αγαπούν και το φροντίζουν σαν να ήταν ένα ακόμα παιδί τους.

Η Δέσποινα ξύπνησε την αδερφή της, κατέβηκαν από το αμάξι, περπάτησαν μέσα από το βουνό που η Δέσποινα το ήξερε μόνο από τα παραμύθια και μπήκαν σ' ένα μύλο. Ο μπαμπάς της της είπε το μύθο με τους καλικάντζαρους. Τότε άκουσαν κάτι να κατρακυλάει. Ήταν ένα σκιουράκι που έπεσε μαζί με τα βελανίδια του. Αφού έφυγαν, συνέχισαν το δρόμο και συνάντησαν εκπληκτικά πράγματα.

Τα φετινά Χριστούγεννα θα είναι μαγικά, γιατί φέτος τα δύο κορίτσια θα ανακαλύψουν πώς το ξενοδοχείο πήρε το όνομά του...

Αυτά ήταν τα μαγικά Χριστούγεννα της Δέσποινας.

Αναστασία Κύρδιου Ε¹

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙΑ ΜΕ ΤΑ ΝΑΥΤΙΚΑ

Συγγραφέας: ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΛΕΝΗ

Εκδόσεις: ΠΑΤΑΚΗΣ

Εικονογράφηση: Έλλη Σολωμονίδου-Μπαλάνου

Το βιβλίο αυτό, όπως πληροφορήθηκα από την τελευταία σελίδα, είναι μια πραγματική ιστορία μιας οικογένειας από τη Σμύρνη. Αναφέρεται στην εποχή της μικρασιατικής καταστροφής. Σου δίνει να καταλάβεις, πως ο πλούτος σε μια στιγμή μπορεί να γίνει φτώχεια, να σε αφήσει άστεγο και να γίνεις πρόσφυγας. Πώς βλέπουν δύο παιδικά ματάκια όλη αυτή την καταστροφή;

Οι πρωταγωνίστριες αυτού του βιβλίου είναι δύο δίδυμα κοριτσάκια, η Μαρίτσα και το Κατινάκι.

Όταν διαβάζεις το βιβλίο αυτό νιώθεις ότι είσαι εκεί, μέσα στα γεγονότα. Αν μου έβαζαν να το βαθμολογήσω σίγουρα θα του έβαζα 10 με τόνο.

Αγγελική Δεβρίκη Ε¹

Ο ΧΑΡΤΑΕΤΟΣ, ΕΘΙΜΙΚΗ ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

Καθώς οι μέρες της προάνοιξης αρχίζουν να λούζονται στο όλο και περισσότερο φως της μέρας, ο ουρανός τη Καθαρά Δευτέρα γεμίζει από χαρταετούς. Πολύχρωμοι και πολυγωνικοί, με τις φουντωτές ναζιάρικες ουρές τους, υψώνονται στον ουρανό σαν προάγγελοι της Άνοιξης και βέβαια ως ένδειξη του τέλους της Αποκριάς.

Η ελληνική καθαρή Δευτέρα είναι το αποκορύφωμα της απασχόλησης μικρών και μεγάλων με τους χαρταετούς, μία μέρα που η κοινή έξοδος των ανθρώπων στα «Κούλουμα» έκανε τους μικρούς να παίρνουν όλοι μαζί το χάρτινο (ή και πλαστικό) αυτό σύνεργο του υπαίθριου παιχνιδιού, να το χαίρονται ανταγωνιστικά και να το έχουν κάνει καθαρά έθιμο της Καθαρής Δευτέρας.

Ας δούμε όμως τη διεθνή ιστορία και τη φύση του παιχνιδιού: Είναι ένας πρόγονος των σημερινών πυραύλων, μικρογραφία της μεγάλης προσοχής του ανθρώπου προς τον πέρα από την επιφάνεια της γης χώρο, όπου ζήτησε να στείλει κάτι, έστω έναν χάρτινο εκπρόσωπό του, αφού δεν μπορούσε να πάει ο ίδιος.

Διαδεδομένη είναι η θεωρία πως οι χαρταετοί είναι επινόηση των ανατολικών λαών (Κινέζων, Γιαπωνέζων κ.α. κι είναι αλήθεια πως εκείνοι τους συστηματοποίησαν σε ποικιλίες και τους έδωσαν ζώσες μορφές (ψάρια, πουλιά, δράκοντες κ.λ.π), τους χρησιμοποίησαν σε μαγικές ώρες, σε εξορκιστικές ενέργειες και σε θρησκευτικές εκδηλώσεις. Άλλοι έδεναν σ' αυτούς (γραμμένες πάνω σε μικρότερο χαρτί) τις αρρώστιες και τις συμφορές, και τις άφηναν να φύγουν μακριά, άλλοι έστελναν προς τα επάνω τις ευχές και τις επιθυμίες τους, κι άλλοι προσάρμοζαν μικρές φλογέρες στο κεφάλι του αετού, για να σφυρίζουν και να διώχνουν τα κακά πνεύματα. Τέλος, άλλοι σήκωναν ομαδικά τους αετούς, σαν προσευχή στον ουρανό, κι έψαλλαν ύμνους.

Αλλά το περίεργο είναι ότι και η ελληνική αρχαιότητα δεν έλειψε από την πρωτοβουλία της αεροτεχνικής αυτής του χαρταετού. Παραδίδεται ότι ο αρχιμηχανικός Αρχύτας του Τάραντος (4^{ος} αι. π.Χ.) χρησιμοποίησε στην αεροδυναμική του τον αετό, έχουμε επίσης σε ελληνικό αγγείο της κλασικής εποχής παράσταση κόρης, η οποία κρατά στα χέρια της μικρή λευκή σαίτα (είδος αετού) με το νήμα της, έτοιμη να την πετάξει.

Βέβαια, χρειαζόταν χαρτί, πολύ και λεπτό χαρτί, για να φτάσουμε στη σημερινή τελειότητα κι ευκολία του «αετού». Αλλά το χαρτί δεν το διέθεταν οι χώρες μας (όπως αργότερα η Άπω Ανατολή), αφού με δυσκολία το έβρισκαν (παπύρους κ.λ.π) για να γράψουν. Γι'αυτό και τα πιθανά πειράματα ή παιχνίδια των αρχαίων ως τον μεσαίωνα θα πρέπει να γίνονταν με πανί, όπως το ήξεραν από τα πλοία.

Τα πλουσιόπαιδα της Ευρώπης, που διέθεταν χαρτί (είδος μεγάλης πολυτέλειας), άρχισαν πρώτα τη χρήση του παιχνιδιού «αετού», όπως το βλέπουμε και από παλιότερες χαλκογραφίες. Γαλλική παράσταση μας δείχνει παιδί με χαρταετό ήδη το 1657 κι άλλη το 1807.

Από εκεί ήρθε το παιχνίδι αυτό και στην Ελλάδα, πόνοντας πρώτα τα λιμάνια της Ανατολής (Σμύρνη, Χίο, Κωνσταντινούπολη), τα λιμάνια της Επτανήσου, έπειτα της Σύρας και των Πιατρών, και σιγά-σιγά όλα τα αστικά κέντρα, όπου μπορούσε να αγοραστεί σπάγκος και χρωματιστό χαρτί. Τα χωριατόπαιδα είδαν τα παιδιά των πόλεων στις εκδρομές τους και τα μιμήθηκαν με πρόχειρα μέσα: ένα κομμάτι χαρτί του μπακάλη (που όμως ήταν βαρύ), ένα φύλλο από τετράδιο του σχολείου, καθώς και νήμα από κουβάρι. Σήμερα βέβαια η κατασκευή ενός χαρταετού είναι σχετικά εύκολη υπόθεση, καθώς υπάρχουν όλα τα τεχνικά μέσα. Αρκεί βέβαια ο κατασκευαστής να έχει κοφτερό μυαλό, επιδέξια χέρια, και βεβαίως έμπνευση.

ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΙΑΣ

Ημέρες γλεντιού, μεταμφίεσης και ξεγνοιασιάς είναι για τους περισσότερους η Αποκριά. Χιλιάδες καρναβαλιστές ξεφαντώνουν σε όλη τη χώρα, ενώ τα κύρια «συστατικά» που απαιτούνται αυτές τις ημέρες είναι μπόλικο κέφι, ζωντάνια, τραγουδι και χορός. Η Αποκριά έχει τις ρίζες της στην αρχαιότητα, αφού μεταμφιέσεις εμφανίζονται γύρω τα 2000 π.Χ. στην Ασία.

Στη Θεσσαλονίκη με αναβίωση παραδοσιακών εθίμων πέφτει η αυλαία της Αποκριάς στο νομό. Παραδοσιακά έθιμα με έντονο λαογραφικό και όχι μόνο ενδιαφέρον αναβιώνουν κατά τις τελευταίες ημέρες της Αποκριάς στο νομό Θεσσαλονίκης. Οι περίφημοι «Κουδουνοφόροι» του δήμου Σοχού, κυριαρχούν κάθε χρόνο στις δράσεις της Αποκριάς. Το δρώμενο, που συνδέεται με την ευφορία της Γης, κορυφώνεται από την Παρασκευή μέχρι την Καθαρά Δευτέρα. Οι καρναβαλιστές ντύνονται με στολές από δέρματα ζώων (τα λεγόμενα κουζούφια) από τις οποίες εξέχουν κουνούνια. Στο κεφάλι φορούν το καλπάκι, μια προσωπίδα από μάλλινο μαύρο ύφασμα, στην κορυφή της οποίας έχει τοποθετηθεί ουρά αλεπούς και στο μέσο της ένα μεγάλο μουστάκι από ουρά αλόγου. Στο μέτωπο είναι κεντημένος ένας σταυρός και υπάρχουν τρύπες στο στόμα, τα μάτια και τη μύτη. Η παρέλαση των Κουδουνοφόρων θα πλαισιωθεί από την αναβίωση και άλλων εθίμων του Σοχού.

Το Σάββατο, 28 Φεβρουαρίου θα αναβιώσει το έθιμο «Ζάπους», δηλαδή το άναμμα των καθαρτηρίων φωτιών σε κάθε γειτονιά για να εξαγνιστεί η φύση. Την Καθαρά Δευτέρα θα πάρει την σκυτάλη το έθιμο «Προσταβάνι» για τη συγχώρεση των νέων από τους ηλικιωμένους.

Επίσης, σύμφωνα με την τοπική παράδοση, οι μέρες πριν από την Αποκριά θεωρούνταν οι πλέον κατάλληλες για προξενιά και αρραβώνες. Για το λόγο αυτό, από το Σάββατο και μέχρι την Καθαρά Δευτέρα θα οργανωθεί η αναβίωση όλων των διαδικασιών ενός παραδοσιακού γάμου, με τη «Ρούμπα» (μεταφορά νυφικού από τους συγγενείς του γαμπρού στο σπίτι της νύφης), την προετοιμασία και το ντύσιμο της νύφης, το ξύρισμα του γαμπρού, το στεφάνωμα, το γαμήλιο γλέντι και το «Πουγκαζιά», δηλαδή τη μεταφορά προσωπικών αντικειμένων της νύφης στο νέο της σπίτι.

Το πολύ γνωστό «Γαιτανάκι» αναβιώνει την Καθαρά Δευτέρα στα Νέα Βρασνά του δήμου Αγίου Γεωργίου. Τα παιδιά της περιοχής πλέκουν πολύχρωμες κορδέλες και δημιουργούν χρωματικούς συνδυασμούς, χορεύοντας με παραδοσιακές στολές γύρω από έναν μεγάλο στύλο.

Στην Ξάνθη, κάθε χρόνο διοργανώνεται το πιο μεγάλο καρναβάλι στη Βόρεια Ελλάδα. Επίκεντρο της γιορτής είναι η πλατεία της πόλης. Οι εκδηλώσεις διαρκούν αρκετές μέρες με αποκορύφωμα την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς, όπου σε μια παραδοσιακή και φαντασμαγορική ατμόσφαιρα, γίνεται το «Κάψιμο του Τζάρου», με τη δύση του ηλίου, στη γέφυρα του ποταμού Κόσυνθου. Σύμφωνα με την παράδοση, ο «Τζάρος» ήταν ένα κατασκευασμένο ανθρώπινο ομοίωμα, τοποθετημένο σε ένα σωρό από πουρνάρια. Την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς καίγονταν για να μην έχουν το καλοκαίρι ψύλλους.

Στη Νάουσα, η παράδοση και η σάτιρα είναι τα κύρια στοιχεία των αποκριάτικων εκδηλώσεων

που διοργανώνει ο δήμος. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί και φέτος στα έθιμα της πόλης με επίκεντρο το μοναδικό δρώμενο «Γενίτσαροι και Μπούλες», που χρονολογείται από τον 18^ο αιώνα. Ο γενίτσαρος φοράει μεταξύ άλλων φουστάνελα και τσαρούχια, ενώ η φορεσιά του στηρίζεται με πολλές σειρές από βαριά και λεπτοδουλεμένα ασημένια νομίσματα. Η μεταμφίεση ολοκληρώνεται με μία μάσκα από πανί, κερωμένο στην εσωτερική πλευρά και στοκαρισμένο στην εξωτερική, με ζωγραφιστό μουστάκι. Το ρόλο της Μπούλας υποδύεται πάντα άνδρας ντυμένος με φαρδιά γυναικεία ρούχα.

Αραμπατζίδου Γεωργία, Τάξη Γ'

Καθαρά Δευτέρα

Με την Καθαρά Δευτέρα ξεκινά η Σαρακοστή για την Ορθόδοξη εκκλησία, ενώ ταυτόχρονα σημαίνει το τέλος των Απόκριων. Η Καθαρά Δευτέρα ονομάστηκε έτσι γιατί οι Χριστιανοί "καθαρίζονταν" πνευματικά και σωματικά. Είναι μέρα νηστείας αλλά και μέρα αργίας για τους Χριστιανούς. Η νηστεία διαρκεί για 40 μέρες, όσες ήταν και οι μέρες νηστείας του Χριστού στην έρημο.

Την Καθαρά Δευτέρα συνηθίζεται να τρώγεται λαγάνα (άζυμο ψωμί που παρασκευάζεται μόνο εκείνη τη μέρα), και άλλα νησίσιμα φαγώσιμα, κυρίως λαχανικά, όπως και φασολάδα χωρίς λάδι. Επίσης συνηθίζεται το πέταγμα χαρταετού.

Τ' ακούτε τι παράγγειλε η Καθαρή Δευτέρα:

Πεθαίν' ο Κρέος, πέθανε, ψυχομαχάει ο Τύρος
σηκώνει ο Πράσος την ουρά κι ο Κρέμμυδος τα γένητα

Μπαλώστε τα σακούλια σας, τροχίστε τα λεπίδια

και στον τρανό τον πλάτανο, να μάσουμε στεκούλια

(Δημοτικός σατυρικός θρήνος Φθιυτόιδας)

Η Καθαρά Δευτέρα εορτάζεται 48 ημέρες πριν την Κυριακή του Πάσχα.

Γιώτα Κύρκου, Στ' 2

Η «Καθαρά Δευτέρα» είναι η πρώτη μέρα της Μεγάλης Σαρακοστής και ονομάζεται έτσι γιατί οι χριστιανοί σταματάνε να τρώνε κάθε κρεάτινο φαγητό και αρχίζουν τη νηστεία που έχει διάρκεια σαράντα ημερών όσες και οι μέρες του Χριστού στην έρημο.

Ακόμα και το ψωμί της Καθαράς Δευτέρας (λαγάνα) ζυμώνεται νησίσιμο σαν τα «άζυμα» της παλαιάς Διαθήκης. Η λαγάνα κάνει πιο έντονο το νόημα της νηστείας.

Την Καθαρά Δευτέρα συνηθίζεται το πέταγμα του χαρταετού, που συμβολίζει την επιθυμία των ανθρώπων να διώξουν μακριά το κακό. Γι' αυτό και οι χριστιανοί έβγαιναν στην ύπαιθρο για να τονίσουν την έννοια του καθαισμού και της αλλαγής. Οι νοικοκυρές καθάριζαν το σπίτι για να φύγουν τα κακά πνεύματα.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΛΗ
ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Μαρία Σιούτα, Τάξη Γ'

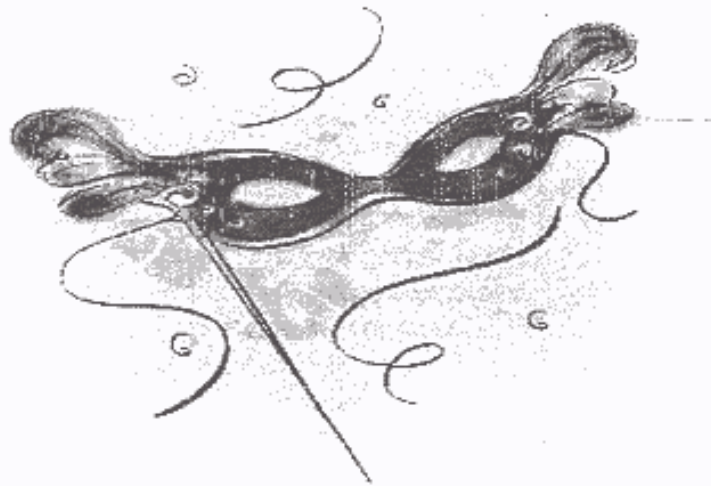
ΕΚΚΛΗΣΑΚΙΑ ΤΟΥ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

Στην περιοχή του Ξηροποτάμου υπάρχουν πολλά και όμορφα εκκλησάκια.

Ξεκινώντας από τα νότια του χωριού μπορεί κάποιος να επισκεφθεί το εκκλησάκι Κωνσταντίνου και Ελένης. Το εκκλησάκι αυτό βρίσκεται στο μέσο του Ξηροποταμήτικου κάμπου και στον περίβολό του υπάρχουν φυτεμένα διάφορα κωνοφόρα. Ανεβαίνοντας προς το χωριό, στο βορειοανατολικό τμήμα και επάνω σε ένα πολύ όμορφο λόφο την Βισόκα είναι χτισμένο ένα μικρό αλλά πολύ γραφικό εκκλησάκι το οποίο είναι αφιερωμένο στον προφήτη Ηλία. Εκεί κάθε χρόνο την παραμονή της ονομαστικής του εορτής, οι κάτοικοι του χωριού διοργανώνουν μεγάλο πανηγύρι. Ένα άλλο όμορφο εκκλησάκι το οποίο είναι αφιερωμένο στους Αρχάγγελους Μιχαήλ και Γαβριήλ βρίσκεται σκαρφαλωμένο στο βουνό που βρίσκεται βόρεια του χωριού. Ο επισκέπτης μπορεί από εκεί να θαυμάσει την υπέροχη θέα. Τα τελευταία χρόνια χτίστηκαν με μεγάλη φροντίδα δύο ακόμα εκκλησάκια. Το ένα χτίστηκε με πρωτοβουλία των κυνηγών και το αφιέρωσαν στον προστάτη τους τον άγιο Ευστάθιο. Βρίσκεται βορειοανατολικά του χωριού σε μια πολύ όμορφη φυσική τοποθεσία όπου την παραμονή της εορτής του αγίου οι κυνηγοί διοργανώνουν μεγάλο πανηγύρι με μεγάλη συμμετοχή των κατοίκων του χωριού.

Τέλος στην βορειοδυτική πλευρά του Ξηροποτάμου, στον δρόμο που οδηγεί στην βιομηχανική ζώνη, είναι χτισμένο το εκκλησάκι Πέτρου και Παύλου. Είναι το πιο καινούριο και το πιο μεγάλο εκκλησάκι του χωριού. Βρίσκεται σε μια τεράστια έκταση, όπου υπάρχουν δέντρα, παγκάκια με κιόσκια και παιδική χαρά. Και σε αυτό όπως και στα προηγούμενα οι κάτοικοι του χωριού διοργανώνουν μεγάλο πανηγύρι στη μνήμη των δύο αποστόλων.

Κάτια Βάσσου Δ' τάξη

Το Τριώδιο ...

Με τον ευρύτερο όρο Αποκριά, ονομάζουμε τη χρονική περίοδο τριών εβδομάδων πριν από τη Μεγάλη Σαρακοστή, το γνωστό μας τριώδιο.

Οι τρεις Κυριακές που κλείνουν την κάθε εβδομάδα του τριωδίου είναι: η Κυριακή του Ασώτου, η Κυριακή της Απόκρεω (μικρή αποκριά) και η Κυριακή της Τυροφάγου (Μεγάλη Αποκριά).

Η λέξη Αποκριά σημαίνει αποχή από το κρέας και σηματοδοτεί την έναρξη της τυρινής εβδομάδας στην οποία επιτρέπονται, κατά τη θρησκεία μας, μόνο τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Έτσι οι Χριστιανοί προετοιμάζονται για τη μεγάλη νηστεία της Σαρακοστής. Συνώνυμη της λέξης Αποκριά είναι και η λέξη Καρναβάλι (Carnival) που προέρχεται από το λατινικό *carnem levare* (αποχή από το κρέας).

Οι ρίζες των εκδηλώσεων αυτών βρίσκονται στην αρχαία Ελλάδα, στη Διονυσιακή λατρεία. Ο Διόνυσος, κατά το δωδεκάθεο, ήταν ο θεός της γονιμότητας και οι αρχαίοι Έλληνες τον τιμούσαν με μεγάλους εορτασμούς, τα Διονύσια. Κατά τους εορτασμούς αυτούς, στην αρχαία Αθήνα, γινόταν παρέλαση άρματος. Το άρμα ακολουθούσαν χορευτές και τραγουδιστές μεταμφιεσμένοι με προσωπίδες που τραγουδούσαν σατυρικά τραγούδια.

Οι εορτασμοί αυτοί, πέρασαν από πολιτισμό σε πολιτισμό δεχόμενοι επιρροές από διάφορες κουλτούρες.

Ελευθερία Πάλλα, Στ' 2

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ ΕΘΙΜΟ ΘΡΑΚΗΣ

Στο έθιμο παίρνουμε ένα κομμάτι χαλβά ή ένα αυγό και το δένουμε με μία κλωστή. Το κρεμάμε κάπου και κάποιος το κουνάει. Οι άλλοι προσπαθούν να το πιάσουν με τα χέρια πίσω και μόνο με το στόμα ανοικτό. Όποιος το πιάσει είναι ο νικητής της βραδιάς.

Αργυριάδου Πωλίνα, Τάξη Γ'

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Λέγεται —Κυριακή της Ορθοδοξίας, γιατί γιορτάζουμε την αναστήλωση των αγίων Εικόνων και τον θρίαμβο της Ορθοδόξου Πίστεως κατά της φοβερής αιρέσεως των Εικονομάχων, των αιρετικών δηλαδή εκείνων που δεν δέχονταν να τιμούν τις αγίες Εικόνες. Το «Ωρολόγιο» της Εκκλησίας γράφει: Για εκατό και πλέον χρόνια διαταράχθηκε η Εκκλησία με διωγμούς από κακοδόξους εικονομάχους. Πρώτος υπήρξε ο αυτοκράτορας Λέων ο Ίσαυρος και τελευταίος ο Θεόφιλος, άνδρας της αγίας Θεοδώρας, η οποία μετά το θάνατο του συζύγου της ανέλαβε την εξουσία και στερώσε πάλι την Ορθοδοξία μαζί με τον Πατριάρχη Μεθόδιο. Η βασίλισσα Θεοδώρα διακήρυξε δημόσια ότι ασπαζόμαστε τις Εικόνες, όχι λατρευτικά, ούτε ως Θεούς, αλλά ως εικόνες των αρχετύπων. Την πρώτη Κυριακή των νηστειών το έτος 843, η Θεοδώρα μαζί με το γιό της αυτοκράτορα Μιχαήλ, λιτάνευσαν και αναστήλωσαν τις αγίες εικόνες μαζί με τον κλήρο και το λαό. Από τότε εορτάζουμε κάθε χρόνο την ανάμνηση αυτού του γεγονότος γιατί καθορίσθηκε οριστικά ότι δεν λατρεύουμε τις Εικόνες, αλλά τιμούμε και δοξάζουμε όλους τους Αγίους που εικονίζουν και λατρεύουμε μόνο τον «εν Τριάδι Θεό». Τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα και κανένα άλλο είτε Άγιο είτε Άγγελο.

Πασχαλία Μήτρου, Στ' 2

Φανταστικές Ιστορίες

Της Ελένης Δερμεντζή, Ε΄1

Πριν από πάρα πολλά χρόνια γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο ένα τέρας. Είχε δυο μάτια, τρία αυτιά, έξι χέρια, δώδεκα πόδια και το λέγανε Ζίροου.

Οι κάτοικοι δεν μπορούσαν να ησυχάσουν, φοβόντουσαν πολύ. Το τέρας κάθε βδομάδα άρπαζε από πέντε ανθρώπους και απειλούσε ότι, αν δεν του δώσουν το κλειδί των επτά βράχων θα τους σκότωνε. Σίγουρα δε θα γνωρίζετε τι είναι το κλειδί των επτά βράχων. Αυτό το κλειδί λέει η παράδοση, ότι όποιος το βρει θα πάρει πολλά πλούτη και χρυσαφικά.

Στο χωριό κυριαρχούσε το χάος, ο φόβος. Μια μέρα τέσσερα αδέρφια, ο Μιχάλης, ο Μάρκος, η Χαρά και η Στέλλα, αποφάσισαν να ψάξουν για το χαμένο κλειδί. Ήρθε και η ώρα για να ξεκινήσουν. Πήραν τα απαραίτητα πράγματα, γράψανε ένα γράμμα στους γονείς τους κι έφυγαν. Η κυρά-Φρόσω, μητέρα τους, πήγε να τους φωνάξει για να φάνε, αλλά δεν τους βρήκε. Τότε είδε ακουμπισμένο στο τραπέζι ένα γράμμα, το άνοιξε και το διάβασε. Φώναξε απελπισμένη τον κυρ-Μανόλη. Ο κυρ-Μανόλης της είπε:

-Μη φοβάσαι, θα γυρίσουν.

-Πώς να μη φοβάμαι... πήγαν, λέει, να βρουν το κλειδί των επτά βράχων!

-Άσ' ται Ξέρουν τι κάνουν. Καλύτερα είναι εκεί που πάνε, θα είναι πιο ασφαλή!

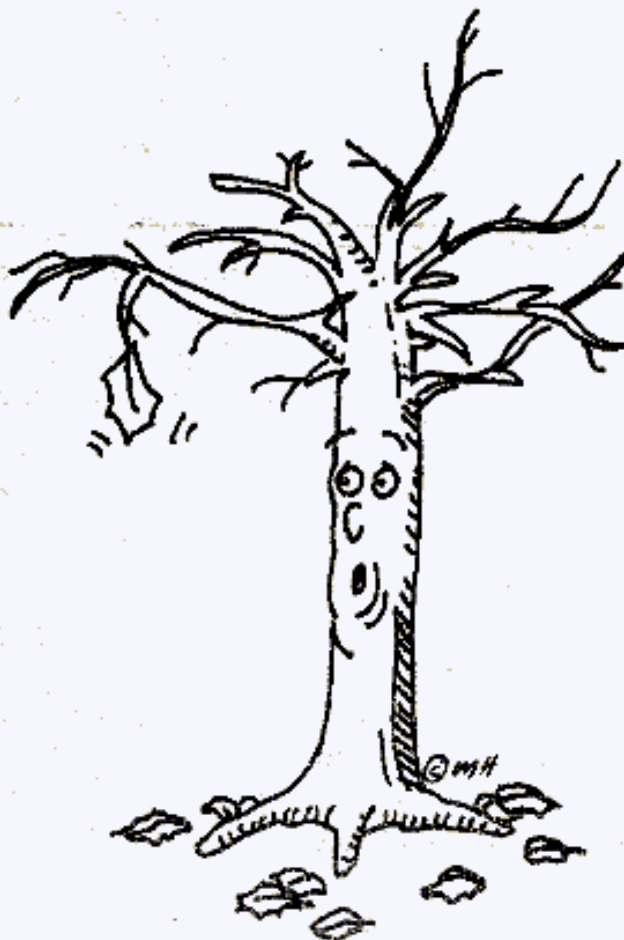
Τα παιδιά δεν ξέρανε προς τα πού να ψάξουν. Τελικά αποφάσισαν να πάνε πρώτα στο δάσος. Καθώς πλησίαζαν προς το δάσος, εμφανίστηκε μπροστά τους ο άγγελος των Επτά Βράχων και τους είπε:

-Αυτό που ψάχνετε είναι στην άλλη άκρη του δάσους!

-Σε ποιο μέρος; ρώτησε η Χαρά.

-Μέσα σε μια σπηλιά.

Τους έδειξε πού ήταν κι εξαφανίστηκε. Τα παιδιά έφτασαν στο μέρος που τους είπε ο άγγελος και αντίκρισαν τους Επτά Βράχους με τους επτά Θεούς. Οι Θεοί τους είπαν ότι δεν υπάρχει το κλειδί των Επτά Βράχων κι ότι όλο αυτό έγινε για να νιώσουν οι άνθρωποι ότι η αγάπη και η αδερφοσύνη είναι τα πλούτη και τα χρυσαφικά.

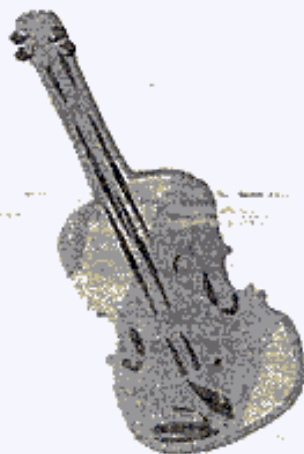
ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΟΥΣΙΚΟΙ

Τρεις μουσικοί
με άρπα κιθάρα και βιολί
κάθισαν σ' ένα τραπέζι
κι ο ένας άρχισε να παίζει

Ακολούθησαν κι οι άλλοι
και χορέψαν πεντοζάλη.
Τότε έρχονται άλλοι τρεις
στο ρυθμό της μουσικής

Και γεμίζει το μαγαζάκι
με χορό και τραγουδάκι.
Μα όμως αν δεν ερχόταν
αυτοί οι μουσικοί
το μαγαζί θα ήταν ακόμα
σαν άδειο κουτί.

Ποίηση: Βλατίτση Αγγελική Ε¹

Τρεις μουσικοί
με άρπα κιθάρα και βιολί
κάθονται στο τραπέζι
κι ένας άρχισε να παίζει.
Τρέχουν και οι άλλοι δυο
να σύρουν το χορό.
Μαζευτήκαν κι οι ανθρώποι
κι έγινε μεγάλο γλεντοκόπι.
Ποίηση: Λαγού Χριστίνα

Τρεις μουσικοί
με άρπα κιθάρα και βιολί
ξεκίνησαν ένα πρωί
να πάν' στην πόλη, στη γιορτή.

Φουρτούνες γνώρισαν πολλές
περάσαν θάλασσες βαθιές
στην πόλη φτάσαν τελικά
για συναυλία και χαρά.

Σε στάδια δώσαν συναυλία
κι όλα τριγύρω τα σχολεία,
πήγαν ν' ακούσουν να χαρούν
τη μουσική που αγαπούν.
Ποίηση: Δημήτρης Δασκάλου Ε¹

Τρεις μουσικοί
με άρπα κιθάρα και βιολί
κάθονται στο τραπέζι και παίζουν
μουσική.

Ο ένας λέει ντο, ρε, μι,
ο άλλος συμφρίζει με ορμή
κι ο τρίτος όλο χάρη
κουνάει το κεφάλι.

Ποίηση Χρύσα Αραμπατζίδου Ε¹

Τρεις μουσικοί
με άρπα κιθάρα και βιολί
έπαιζαν μουσική
και τραγουδούσαν όλοι μαζί

Τρεις μουσικοί
με άρπα κιθάρα και βιολί
σήμερα η μέρα είναι γιορτινή.
Ποίηση: Μαρία Βάσσου Ε¹

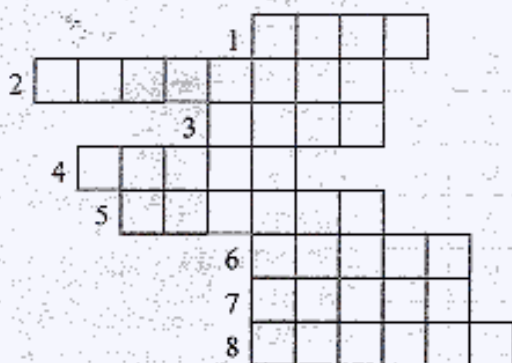

Τρεις μουσικοί
με άρπα κιθάρα και βιολί
τραγουδούν όλοι μαζί,
καθαρά την μουσική
με τις γλυκές τους τις φωνές
καθαρά όλοι μαζί.

τραγουδούν πάνω στα θρανία
και για χάρη των παιδιών
παίζουν όλοι μαζί
δυνατά τη μουσική.
ΒλατίτσηςΚων/νοςΕ¹

Το αστρονομικό σταυρόλεξο.

1. Πλανήτης.
  2. Ο ..... μας έχει δισεκατομμύρια αστέρια.
  3. Το Big ..... σημαίνει μεγάλη έκρηξη (Αγγλικά)
  4. Είναι το κέντρο του ηλιακού μας συστήματος.
  5. Το όνομα του ..... σκύλου που ταξίδεψε στο διάστημα είναι Λάικα.
  6. Το ..... σύστημά μας.
  7. Η ..... Τρύπα σχηματίστηκε από τη συμπύεση αστεριών.
  8. Ο ήλιος δεν είναι πλανήτης είναι .....
- Σολάκη Κων/να, Πάλλα Έλενα Ε²

Η ακροστιχίδα του Πάσχα

Π ..... Το λουλούδι του Πάσχα.
 Α ..... Τα βάφουμε το Πάσχα
 Σ ..... Ψήνουμε στη ..... το αρνί του Πάσχα
 Χ ..... Τα πάθη του .....
 Α ..... Η ..... Του Χριστού.
 Δημιού Βαγγέλης Ε²

"ONE THOUSAND"

Find Words

sand _____

hat _____

Πιλάφι με γαρίδες

Εκτέλεση

Πλένετε τις γαρίδες και τις σερβίρετε στη χύτρα μαζί με το νερό, το μαϊντανό και το ολοκληρω κρεμμύδι για 1-2 λεπτά. Στραγγίζετε το ζωμό και καθαρίζετε τις γαρίδες. Κρατάτε μερικές ακαθάριστες για το γαρνίρισμα.

Ζεσταίνετε το βούτυρο στη χύτρα και σοτάρετε το κρεμμύδι ωσότου μαραθεί. Προσθέτετε το ρύζι, τον πελτέ, το αλάτι, το πιπέρι, τις γαρίδες και το ζωμό από τις γαρίδες. Κλείνετε τη χύτρα και μαγειρεύετε για 5-7 λεπτά.

Βουτυρώνετε μια φόρμα, αδειάζετε το ρύζι, το ξεφορμάρετε και το σερβίρετε γαρνιρισμένο με τις ακαθάριστες γαρίδες, με φέτες λεμονιού και ψιλοκομμένο μαϊντανό.

Υλικά

1 κιλό γαρίδες

3 $\frac{1}{2}$ φλιτζάνια νερό

2-3 κλωνάρια μαϊντανό

2 φλιτζάνια ρύζι για πιλάφι

3 κουταλιές σούπας βούτυρο

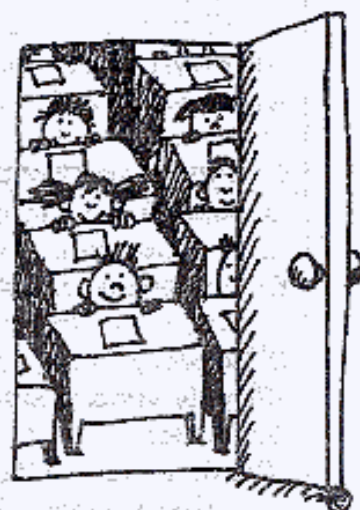
1 κουταλιά σούπας

ντοματοπελτέ

1 κρεμμύδι ψιλοκομμένο

Αλάτι, πιπέρι,

ψιλοκομμένο μαϊντανό

Η	Ξ	Ε	Φ	Α	Ν	Τ	Ω	Μ	Α	Ξ	Ι	Βρείτε τις λέξεις ΑΠΟΚΡΙΣ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΕΡΠΑΝΤΙΝΕΣ ΔΩΡΑ ΧΑΡΑ ΧΟΡΟΣ ΓΛΕΝΤΙ ΞΕΦΑΝΤΩΜΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΟΛΕΣ ΜΑΣΚΑ Αγγελική Βλατίση Βάσου Μαρία Ε ¹
Ε	Ρ	Γ	Ν	Μ	Ι	Ν	Σ	Ι	Ν	Β	Μ	
Π	Α	Ι	Δ	Ι	Α	Ν	Ε	Ψ	Δ	Σ	Ω	
Μ	Ο	Υ	Σ	Ι	Κ	Η	Ρ	Δ	Ε	Τ	Φ	
Φ	Ν	Μ	Ε	Α	Ω	Δ	Π	Ω	Ρ	Ο	Β	
Ω	Δ	Ε	Τ	Π	Β	Γ	Ν	Ρ	Ψ	Λ	Ν	
Ε	Χ	Ο	Ρ	Ο	Σ	Λ	Ι	Α	Τ	Ε	Χ	
Φ	Α	Ν	Ρ	Κ	Β	Ε	Ν	Υ	Ι	Σ	Μ	
Ζ	Ρ	Ψ	Β	Ρ	Υ	Ν	Ε	Υ	Ξ	Μ	Κ	
Ψ	Α	Γ	Η	Ι	Τ	Τ	Σ	Ω	Ν	Τ	Ν	
Ε	Ω	Ν	Υ	Ε	Χ	Ι	Ψ	Ω	Τ	Τ	Θ	
Ε	Δ	Τ	Θ	Σ	Μ	Α	Σ	Κ	Α	Ν	Θ	

Ανέκδοτα:

Ο Παναγιώτης επιστρέφει από το σχολείο:

-Μαμά, σήμερα στο μάθημα της Φυσικής φτιάξαμε δυναμίτη!

-Και τι θα κάνετε αύριο στο σχολείο;

- Ποιο σχολείο;

-Πώς λέγεται αυτός που μιλάει συνέχεια, χωρίς να τον ακούει ποτέ κανείς;

-Δάσκαλος!

Ο Μιχάλης φτάνει αργαπορημένος στο σχολείο:

-Με λήστεψαν κλέφτες, δικαιολογείται στο δάσκαλο

-Και τι σου έκλεψαν;

Ευτυχώς μόνο τις εργασίες που είχα κάνει στο

Ο δάσκαλος ρωτάει τον Μηνά:

-Πώς λέγονται οι κάτοικοι της Νέας Υόρκης;

Και ο Μηνάς

-Που θέλετε να γνωρίζω οκτώ εκατομμύρια κατοίκους κύριε;

Λέει η μητέρα στο γιο της:

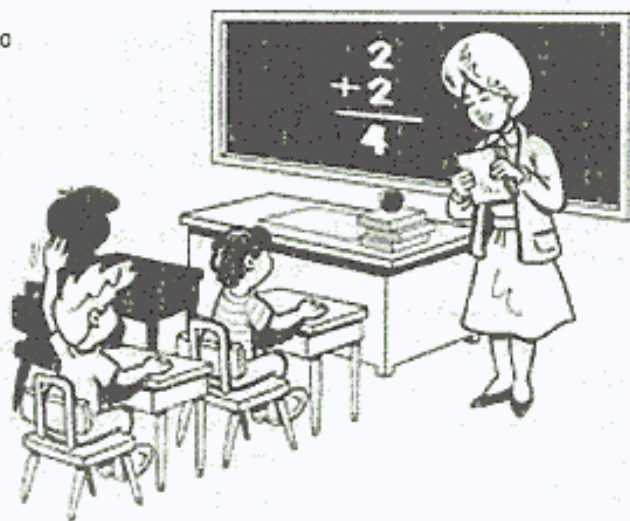
-Γιώργο, πως πήγες σήμερα στο σχολείο;

-Τι; Ποιος σου είπε για το μηχανάκι;

Τι λέει το 0 (μηδέν) στο 6;

Σου πετάει μια τρίχα.

Αγγελική Δεβρίκη Ε¹

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Κάνουν τα παιδιά την 25η Μαρτίου Π_____

Είχαν οι πολεμιστές Ο_____

Τα έπαιρναν οι νικητές Λ_____

Έκαναν οι Έλληνες Ε_____

Ηρωίδα του 1821 Μ_____

Το μικρό όνομα του Ανδρούτσου Ο_____

Ήταν το κρυφό Σ_____

Μαρία Δασκάλου Στ 1

Στο σχολείο...

Δάσκαλος: «Τες μου, Νίκο, εδώ βλέπεις ένα περιστέρι και ένα σπουργίτι. Ποιο είναι το περιστέρι και ποιο το σπουργίτι;»

Νίκος: «Περιστέρι είναι αυτό που κάθεται δίπλα στο σπουργίτι, κύριε!»

Αγγελική Δεβρίκη Ε¹

Το κρυπτόλεξο της επανάστασης

Ε	Π	Α	Ν	Α	Σ	Τ	Α	Σ	Η	Γ	Δ
Ρ	Α	Ψ	Ω	Χ	Δ	Ψ	Β	Α	Ξ	Γ	Β
Σ	Π	Ε	Η	Ζ	Α	Ε	Γ	Β	Α	Ε	Ω
Κ	Α	Ν	Α	Ρ	Η	Σ	Α	Ι	Π	Ω	Μ
Π	Φ	Θ	Τ	Ζ	Β	Μ	Ψ	Μ	Ω	Ψ	Ε
Ο	Λ	Λ	Θ	Ζ	Ω	Ε	Χ	Π	Λ	Ε	Σ
Ν	Ε	Μ	Π	Ο	Τ	Σ	Α	Ρ	Η	Σ	Ο
Ξ	Σ	Ο	Υ	Π	Ο	Ι	Π	Α	Κ	Ρ	Λ
Μ	Σ	Μ	Ο	Ρ	Ι	Α	Σ	Η	Π	Σ	Ο
Φ	Α	Υ	Λ	Χ	Ο	Σ	Ξ	Μ	Ν	Ζ	Γ
Ξ	Σ	Η	Θ	Ι	Κ	Ω	Χ	Ν	Ω	Υ	Γ
Τ	Κ	Λ	Ι	Μ	Φ	Φ	Σ	Ο	Υ	Λ	Ι

Βρείτε τις λέξεις:

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ,
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ,
ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ,
ΙΜΠΡΑΗΜ,
ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ,
ΜΟΡΙΑΣ,
ΚΑΝΑΡΗΣ,
ΣΟΥΛΙ.

Πετκίδης Γιώργος
Στ 1

Βάλτε στη σωστή σειρά τα γράμματα για να βρείτε τις αγγλικές λέξεις.

b, a, w, r, o, i, o. _____ t, e, h, e, a, r, t _____

n, o, m, r, i, n, g _____ e, n, a, m _____

i, s, s, e, r, t _____ r, e, f, a, h, t _____

e, r, b, k, a, s, f, t _____ Χαρίσκου Θεοδώρα Ε² τάξη

